

Μείωση Άμεσων Ξένων Επενδύσεων στην Ολλανδία το 2020

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Μείωση Άμεσων Ξένων Επενδύσεων στην Ολλανδία το 2020	Σελ.1
Αντιδράσεις ολλανδικού κλάδου φιλοξενίας λόγω παρατεταμένης αναστολής λειτουργίας των επιχειρήσεών του	Σελ. 2
Αύξηση κερδών του Λιμένος Ρότερνταμ—μείωση διακίνησης εμπορευμάτων	Σελ. 2
Το Άμστερνταμ υποσκελίζει το Λονδίνο ως κύριο χρηματιστηριακό κέντρο της Ευρώπης	Σελ.3
Ετήσια οικονομικά στοιχεία της KLM - ιστορικά υψηλές απώλειες	Σελ.3
Επιχειρηματικά Νέα	Σελ.4
Πορεία Χρηματιστηρίου	Σελ.6

Σύμφωνα με τον ολλανδικό Οργανισμό Προσέλκυσης Επενδύσεων (NFIA), η Ολλανδία το 2020 προσέλκυσε σημαντικά λιγότερες ξένες επενδύσεις σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη.

Συγκεκριμένα, το παρελθόν έτος ο αριθμός των ξένων επενδυτικών έργων μειώθηκε κατά 25% σε σύγκριση με το 2019, ενώ ο αριθμός των νέων θέσεων εργασίας μειώθηκε κατά περίπου 40%. Μια μεγαλύτερη μείωση των επενδύσεων αποφεύχθηκε χάρη στους υγιείς και ακμάζοντες τομείς της ολλανδικής οικονομίας, όπως βιοεπιστήμες, αγροτικά προϊόντα διατροφής, τεχνολογία των πληροφοριών. Περίπου

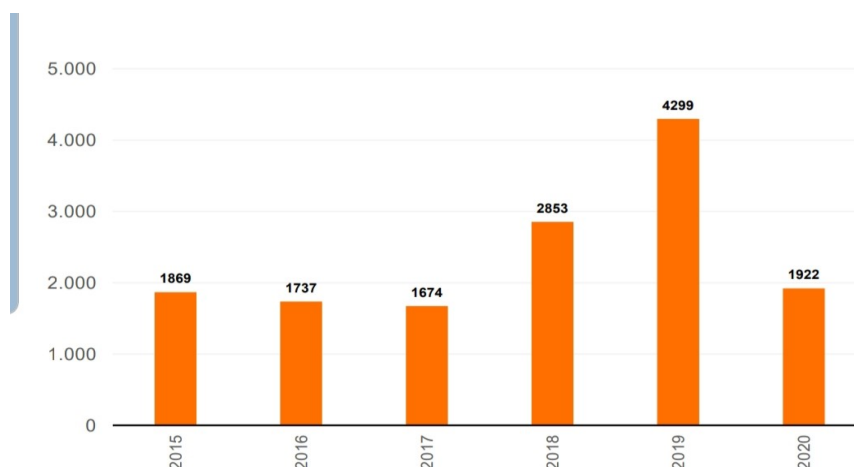
το ένα τρίτο των ξένων εταιρειών που επέλεξαν να επενδύσουν στην Ολλανδία το 2020 προέρχονται από την Ασία, το ένα τρίτο από την Βόρεια και τη Νότια Αμερική και το ένα τρίτο από Ευρώπη, Μέση Ανατολή, Αφρική και Ωκεανία.

Κατά την διάρκεια του 2020, 305 ξένες εταιρείες ξεκίνησαν επενδυτικά έργα στην χώρα τα οποία, όταν ολοκληρωθούν, αναμένεται τα πρώτα τρία χρόνια να δημιουργήσουν περίπου 8.600 άμεσες θέσεις εργασίας, το δε κεφάλαιο που θα επενδυθεί θα ανέλθει σε 1,9 δισ. ευρώ. Ωστόσο εν λόγω έργα παρά την συνεχή ροή νέων επενδύσεων

ως αποτέλεσμα του Brexit είναι σαφώς μειωμένα λόγω της κρίσης της πανδημίας.

Σύμφωνα με δήλωση του Jeroen Nijland, επιτρόπου της NFIA και προέδρου του δικτύου Invest in Holland: «Το 2020 ήταν ένα έτος με δύο όψεις: Η Ολλανδία κατέχει κομβική θέση για διεθνείς εταιρείες που αναζητούν μια σταθερή βάση για την εξυπηρέτηση της ευρωπαϊκής αγοράς όπως, επί παραδείγματι, για εταιρείες που μετεγκαθίστανται λόγω του Brexit. Ωστόσο οι Άμεσες Ξένες Επενδύσεις συνολικά παρουσίασαν μείωση λόγω της κρίσης της Covid-19»

Ξένο επενδυθέν κεφάλαιο 2015-2020

Σύνταξη - Επιμέλεια

Ε. Δαίρετζής

Ε. Καραγιάννη

Vincent Buikema

Αντιδράσεις ολλανδικού κλάδου φιλοξενίας λόγω παρατεταμένης αναστολής λειτουργίας των επιχειρήσεών του

Η ολλανδική συντεχνία του τομέα φιλοξενίας «Koninklijke Horeca Nederland (KHN)» αποφάσισε να προσφύγει στην δικαιοσύνη προκειμένου να επιτύχει το άνοιγμα των επιχειρήσεών του κλάδου. Παράλληλα, οι δήμαρχοι διαφόρων πόλεων ζητούν από την Κυβέρνηση χαλάρωση των περιοριστικών μέτρων κατά της πανδημίας και άνοιγμα των υπαίθριων μπαρ και εστιατορίων. Ωστόσο, η KHN δεν θεωρεί επαρκή εν λόγω χαλάρωση δεδομένου ότι ο κλάδος «ασφυκτιά» και η Κυβέρνηση θα πρέπει να προχωρήσει σε πιο δραστικές αποφάσεις για την επιβίωσή του.

Επιδιώκουν λοιπόν να αποδείξουν ότι υφίστανται αρνητική διακριτική μεταχείριση από κυβερνητικής πλευράς, ούτως ώστε να επιτύχουν δικαστική απόφαση η οποία θα προβλέπει πλήρη αποζημίωσή τους.

Η KHN υποστηρίζει ότι προσέφερε, ορισμένες εναλλακτικές λύσεις στην Κυβέρνηση, οι οποίες ωστόσο δεν ελήφθησαν υπ' όψιν. Αντιθέτως, ενώ η τελευταία ανακοίνωσε κάποια γενικότερα μέτρα χαλάρωσης, όπως το άνοιγμα των κομμωτηρίων, κανένα εξ αυτών δεν αφορά στον τομέα φιλοξενίας.

Επίσης, κατά την KHN, η Κυβέρνηση δεν έχει ανταποκριθεί στο αίτημά της να παρουσιάσει επιστημονικά στοιχεία που να καταδεικνύουν την αναγκαιότητα για κλείσιμο των επιχειρήσεων φιλοξενίας στο πλαίσιο της αντιμετώπισης της πανδημίας. Θεωρεί λοιπόν ότι για το θέμα αυτό θα πρέπει πλέον να αποφασίσει η Δικαιοσύνη.

Παρ' όλο που ο αριθμός κρουσμάτων κορωνοϊού δεν επιτρέπει «άνοιγμα» του τομέα της εστίασης, η KHN υποστηρίζει ότι έχει υποδείξει λύσεις σχετικά, όπως επιβολή-ορίων στον αριθμό των πελατών. Επισημαίνει δε, ότι οι επιχειρήσεις του κλάδου χρησιμοποιήσαν επιτυχώς ανάλογα πρωτόκολλα το καλοκαίρι του 2020 και απέδειξαν ότι μπορούν να λειτουργήσουν με ασφάλεια σεβόμενες κάποιους περιορισμούς.

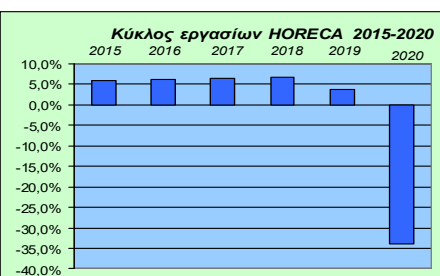
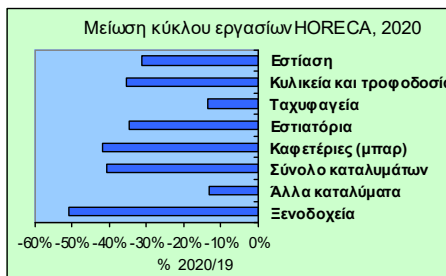
Είναι εμφανής η κόπωση και ο εκνευρισμός των επιχειρηματιών ενός από τους περισσότερο πληγέντες κλάδους της ολλανδικής οικονομίας. Παρόλα τα σημαντικά μέτρα στήριξης που έλαβε η Κυβέρνηση από την αρχή της κρίσης δεδομένης και της ταμειακής ευχέρειας μιας εύρωστης οικονομίας όπως η ολλανδική, φαίνεται ότι τα «όρια αντοχής» σε σημαντικό τμήμα του επιχειρηματικού κόσμου έχουν εξαντληθεί.

Σύμφωνα με την KHN, οι επιχειρήσεις του τομέα της φιλοξενίας καλούνται να «πληρώσουν τον λογαριασμό» της πανδημίας, δεδομένου ότι το υποχρεωτικό κλείσιμό τους είναι ένα από τα σκληρότερα μέτρα που έχουν συνολικά ληφθεί, και προκαλεί δυσανάλογα μεγάλη ζημία στον χώρο τους.

Αύξηση κερδών του Λιμένος Ρότερνταμ—μείωση διακίνησης εμπορευμάτων

Η Διοίκηση του Λιμένος Ρότερνταμ αναμένει και για το 2021 περιορισμένη μεταφορά αγαθών και ανθρώπων. Το 2020, τα καθαρά κέρδη ανήλθαν σε 352 εκ. €, έναντι 239 εκ. το 2019. Η αύξηση οφείλεται κυρίως σε επιπλέον έσοδα από επέκταση συμβολαίων για ενοίκιαση εδάφους σε επιχειρήσεις. Το 2020 η μεταφόρτωση εμπορευμάτων μειώθηκε

κατά 6,9% σε σχέση με το 2019. Ειδικότερα, η μεταφόρτωση σιδηρομεταλλικών καυσίμων πετρέλαιο, λεύματος μειώθηκε κατά 25%, ενώ η μεταφόρτωση ξηρού φορτίου από την μεταφόρτωση πετρελαίου και των προϊόντων του έναντι 16% της Αμβέρσας. Τέλος, Οι μεταφορές εμπορευματοκιβωτίων από το λιμάνι του Ρότερνταμ μειώθηκαν κατά 3,2%.

Το Άμστερνταμ υποσκελίζει το Λονδίνο ως κύριο χρηματιστηριακό κέντρο της Ευρώπης

Τον Ιανουάριο, το Άμστερνταμ υποσκέλιζε το Λονδίνο ως το μεγαλύτερο κέντρο διαπραγμάτευσης μετοχών στην Ευρώπη. Στο Χρηματιστήριο Euronext, καθώς και σε χρηματιστηριακούς βραχίονες εγκατεστημένους στο Άμστερνταμ, Chicago Board Options Exchange και Turquoise, καταγράφηκαν τον Ιανουάριο κατά μέσο όρο ημερησίως συναλλαγές μετοχών αξίας 9,2 δισ. €, ποσό υπερτετραπλάσιο σε σχέση με τον Δεκέμβριο. Αντιθέτως, στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου ο όγκος των συναλλαγών μειώθηκε στα 8,6 δισ. €. Ο βασικότερος λόγος είναι ότι πλατφόρμες συναλλαγών, όπως οι προαναφερόμενες CBOE και Turquoise έχουν μεταφέρει τις συναλλαγές τους σε ευρωπαϊκές μετοχές από το Λονδίνο στο Άμστερνταμ.

Τον Δεκέμβριο, στο Χρηματιστήριο του

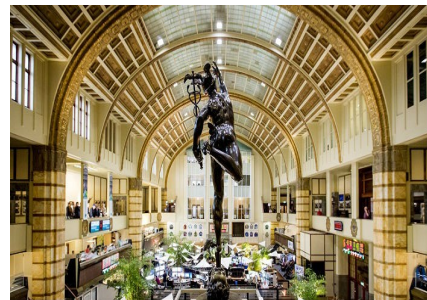
Άμστερνταμ, ο μέσος ημερήσιος όγκος συναλλαγών ήταν μόλις 2,2 δισ. €, γεγονός που καθιστά την ολλανδική πρωτεύουσα τέταρτη μεταξύ ευρωπαϊκών πόλεων στην διαπραγμάτευση μετοχών μετά το Λονδίνο την Φρανκφούρτη και το Παρίσι

Η μετεγκατάσταση της διαπραγμάτευσης μετοχών από το Λονδίνο στο Άμστερνταμ προκλήθηκε από το γεγονός ότι, λόγω Brexit, οι Βρυξέλλες δεν παρέχουν στον βρετανική Επιτροπή Κεφαλαιοαγοράς το ίδιο, ισοδύναμο, καθεστώς με τους αντίστοιχους εποπτικούς φορείς στην ΕΕ. Ετσι, το Άμστερνταμ κατέλαβε την πρώτη θέση στο εμπόριο κινητών αξιών, η δε ΕΕ έχει κερδίσει την πρώτη «μάχη» σε αυτόν τον «πόλεμο».

Επειδή η ΕΕ δεν αναγνωρίζει τους εμπορικούς κανόνες στο Ην. Βασίλειο, τα ευρωπαϊκά χρηματοπιστωτικά ιδρύ-

ματα χωρίς έδρα στο Ην. Βασίλειο δεν δύνανται πλέον να ανταλλάσσουν ευρωπαϊκές μετοχές στο Λονδίνο. Αντίθετα, η βρετανική Επιτροπή Κεφαλαιοαγοράς έχει επιτρέψει σε εμπορικές εταιρείες και τράπεζες από το ΗΒ να ανταλλάσσουν μετοχές εισηγμένες στο χρηματιστήριο του Λονδίνου σε πλατφόρμες στην ΕΕ.

Δεδομένου ότι μεγάλο μέρος της διαπραγμάτευσης μετοχών έχει ήδη μετακινηθεί στο Άμστερνταμ, δεν συντρέχει λόγος για την ΕΕ να προχωρήσει σε υπογραφή συμφωνίας. Μάλιστα θεωρούν πιθανόν ότι η συμφωνηθείσα προθεσμία του Μαρτίου για την αμοιβαία αναγνώριση των εμπορικών κανόνων και των ρυθμιστικών αρχών θα μπορούσε να περάσει απαρατήρητη δεδομένου ότι δεν θα ήταν προς όφελος της ΕΕ στον τομέα της διαπραγμάτευσης μετοχών.

<https://www.world-today-news.com/lower-start-for-amsterdam-stock-exchange/>

Ετήσια οικονομικά στοιχεία της KLM - ιστορικά υψηλές απώλειες

Η Air France-KLM κατέγραψε το 2020 ζημία 7,1 δισ. ευρώ. Τα έσοδα ανήλθαν σε 11,1 δισ. € 60% λιγότερο από το 2019. Ειδικότερα, όσον αφορά τις εταιρείες του ομίλου, η KLM είχε λειτουργικές απώλειες 1,15 δισ.€, η θυγατρική της Transavia 300 εκατ. και η Air France 3,4 δισ. €. Τα καθαρά χρέη του ομίλου ανήλθαν σε 11

δισ. € και τα ρευστά περιουσιακά στοιχεία σε 9,8 δισ. €.

Προκειμένου να καλυφθούν ανωτέρω απώλειες, ο όμιλος θα προχωρήσει σε αναδιοργάνωση που θα αφορά περικοπές 6.000 θέσεων εργασίας. Με αυτόν τον τρόπο, ο αριθμός προσωπικού θα μειωθεί σε 70.000. Για να καταστεί βιώσιμος ο όμιλος, η θα

πρέπει να επενδύσει 1 δισ. € από ίδια κεφάλαια ή KLM να προβεί σε λήψη δανείου ενώ ήδη έχει λάβει δάνειο 3,4 δισ. €. Αντίστοιχα, η γαλλική Κυβέρνηση πρόκειται να παράσχει οικονομική στήριξη ύψους 5 δισ. €. Η συνολική υποστήριξη για τον όμιλο θα είναι της τάξεως των 16 δισ. €.

Επιχειρηματικά Νέα

Η Heineken το 2020 κατέγραψε κέρδη 1,1 δις. € μειωμένα κατά 50% σε σχέση με το 2019. Λόγω της κρίσης, η ολλανδική εταιρεία σχεδιάζει αναδιοργάνωση που περιλαμβάνει περικοπές 8.000 θέσεων εργασίας διεθνώς ήτοι 10% του συνόλου των εργαζομένων.

Μικτά αποτελέσματα για τις τρεις μεγαλύτερες τράπεζες τις Ολλανδίας. Οι «νικητές» το 2020 ήταν η ING με κέρδη 2.5 δις. ευρώ, και η Rabobank με 1 δις. ευρώ. Ωστόσο, και στις δύο τράπεζες τα κέρδη ήταν μειωμένα σχεδόν κατά το ήμισυ σε σύγκριση με το 2019. Επιπλέον, τόσο η ING όσο και η Rabobank είχαν ήδη ανακοινώσει περικοπές θέσεων εργασίας. Η Rabobank, πρόκειται να περικόψει 5000 θέσεις εργασίας την επόμενη πενταετία. Η ABN Amro σημείωσε απώλειες για πρώτη φορά την τελευταία δεκαετία οι οποίες ανήλθαν σε 45 εκ. ευρώ, έναντι κερδών ύψους 2 δις. € το 2019.

Η KLM ανακοίνωσε την ίδρυση της KLM Holidays, ενός ταξιδιωτικού οργανισμού που θα παρέχει πλήρη πακέτα διακοπών μόλις αλλάξουν οι ταξιδιωτικές οδηγίες. Επίσης, τον Φεβρουάριο σε εμπορική πτήση της KLM από το Άμστερνταμ προς την Μαδρίτη έγινε για πρώτη φορά χρήση συνθετικής κηροζίνης. Το αεροσκάφος χρησιμοποίησε συμβατικά καύσιμα αναμεμιγμένα με 500 λίτρα συνθετικής κηροζίνης που παράγεται από την Shell.

Η Shell και η Eneco θα προμηθεύσουν αιολική ενέργεια στην Amazon η οποία θα προέλθει από το αιολικό πάρκο CrossWind στην ολλανδική ακτή. Η Shell και η Eneco θα παράσχουν στην Amazon ετήσια ποσότητα ενέργειας 380 μεγαβάτ (250 MW από τη Shell και 130 MW από την Eneco) από το 2024. Αυτή η ενέργεια θα μπορούσε να παρέχει σε μισό εκατομμύριο νοικοκυριά ηλεκτρικό ρεύμα. Μέρος της πράσινης ενέργειας θα χρησιμοποιηθεί για τις διαδικτυακές υπηρεσίες του Amazon.

Η εταιρεία Schiphol Airport Group που διαχειρίζεται τον ομώνυμο ολλανδικό αερολιμένα ανακοίνωσε για το 2020 απώλειες ύψους 563 εκ. €. Τα έσοδα του ομίλου μειώθηκαν από 1615 εκ. ευρώ το 2019 σε 688 εκ. ευρώ. το 2020. Το ίδιο έτος καταγράφηκε στο Αεροδρόμιο Schiphol ρεκόρ μείωσης επιβατικής κίνησης κατά 70%.

Ο Ahold Delhaize νικητής της κρίσης: ο γίγαντας των σούπερ μάρκετ Ahold (Albert Heijn, Bol.com και Gall & Gall) κατέγραψε ρεκόρ υψηλών εσόδων όλων των εποχών. Το 2020, τα έσοδα του Ahold ανήλθαν σε 74,7 δις. ευρώ, 13% περισσότερα σε σύγκριση με το 2019.

Η Shell κατέγραψε το 2020 σημαντικές απώλειες ύψους 18 δις. € έναντι κερδών ύψους 15,8 δις. το 2019.

Ο μεγαλύτερος ολλανδικός κρατικός φορέας σιδηροδρόμων NS το 2020 σημείωσε απώλειες ύψους 2,6 δις. ευρώ. Εν λόγω ζημία υπήρξε συνέπεια των περιοριστικών μέτρων που επέδρασε αρνητικά στην κίνηση επιβατών. Συγκεκριμένα, το 2019 ταξίδευσαν 1,3 εκατομμύρια άτομα έναντι 580.000 το 2020. Η εταιρεία σιδηροδρόμων NS αναμένει να επιστρέψει στα επίπεδα του 2019 το νωρίτερο το 2025 ενώ παράλληλα στοχεύει στην περικοπή 2300 θέσεων εργασίας.

Πορεία της ολλανδικής οικονομίας – Στοιχεία 4ου τριμήνου και συνολικά έτους 2020

Το τέταρτο τρίμηνο του 2020 το ΑΕΠ της Ολλανδίας συρρικνώθηκε κατά 0,1% σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο. Κατά το δεύτερο τρίμηνο, το ΑΕΠ μειώθηκε κατά 8,5%, πριν ανακάμψει εν μέρει κατά 7,8% το τρίτο τρίμηνο. Στο σύνολο του έτους 2020, το ΑΕΠ μειώθηκε κατά 3,8%. Η συρρίκνωση του ΑΕΠ το 2020 προκλήθηκε κυρίως από την πτώση της κατανάλωσης, των επενδύσεων και των εξαγωγών ενώ η κρατική κατανάλωση αυξήθηκε ελαφρώς. Ανάλογη μείωση (3,7%) καταγράφηκε το 2009 λόγω της πιστωτικής κρίσης.

Κατανάλωση

Η ιδιωτική κατανάλωση μειώθηκε κυρίως λόγω αναστολής λειτουργίας της βιομηχανίας τροφοδοσίας. Οι καταναλωτικές δαπάνες το 2020 κατέγραψαν ιστορικά την μεγαλύτερη μείωση 6,6%, σε σχέση με το 2019. Η εν λόγω μείωση αφορούσε κυρίως δαπάνες για αναψυχή και πολιτισμό, μεταφορές και ένδυση. Ωστόσο, οι δαπάνες για τρόφιμα, επίπλωση και ηλεκτρικές συσκευές σημείωσαν αύξηση. Η δημόσια κατανάλωση (δαπάνες για κυβερνητικές υπηρεσίες, όπως αστυνομία, άμυνα και δημόσια διοίκηση) κατέγραψε αύξηση 0,2%.

Επενδύσεις

Το 2020, οι επενδύσεις σε πάγια περιουσιακά στοιχεία μειώθηκαν κατά 3,2%, κυρίως σε μέσα μεταφοράς, όπως επιβατικά αυτοκίνητα, φορτηγά και αεροσκάφη. Επιπλέον, μείωση παρουσίασαν οι επενδύσεις στην αγορά ακινήτων. Αντιθέτως, αύξηση σημειώθηκε στις επενδύσεις σε υποδομές.

Μείωση εξαγωγών και εισαγωγών

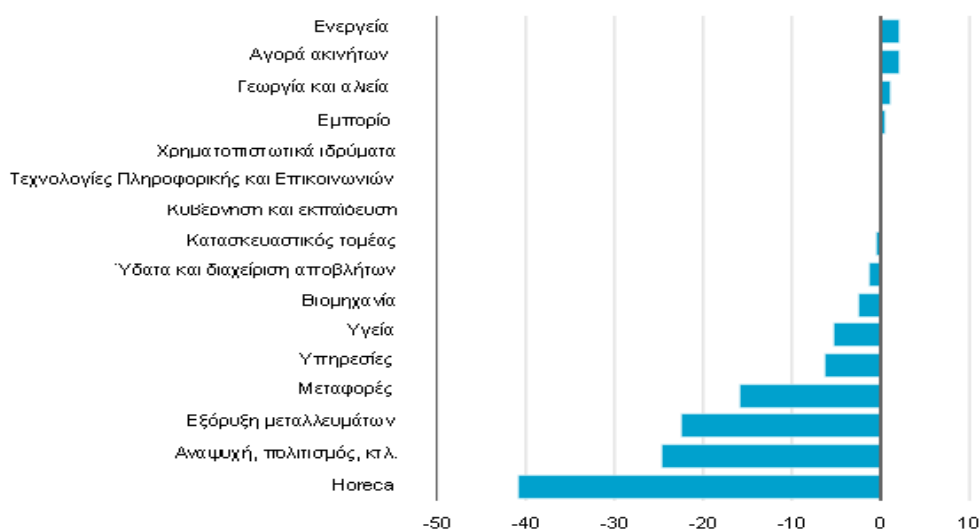
Το 2020 οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών μειώθηκαν κατά 4,3%. Ειδικότερα οι εξαγωγές μεταφορικών μέσων, προϊόντων πετρελαίου και υπηρεσιών ήταν σημαντικά χαμηλότερες σε σχέση με το 2019. Οι εξαγωγές χημικών προϊόντων κατέγραψαν αύξηση, οι εξαγωγές βιομηχανικών προϊόντων μειώθηκαν κατά 3,7% και οι επανεξαγωγές, οι οποίες καταλαμβάνουν σημαντικό μερίδιο των ολλανδικών εξαγωγών, κατά 0,3%. Οι εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών σημείωσαν πτώση 4,5%. Σημαντικότερη μείωση καταγράφηκε στις εισαγωγές υπηρεσιών, μέσων μεταφοράς και ορυκτών.

Η συρρίκνωση των εισαγωγών και εξαγωγών είχε αρνητική συμβολή κατά 0,3% στην οικονομική ανάπτυξη.

Τομείς που κατέγραψαν την μεγαλύτερη μείωση

Το 2020 η μεγαλύτερη πτώση καταγράφηκε στην βιομηχανία φιλοξενίας, 41% σε σχέση με το 2019. Η συρρίκνωση στους τομείς του πολιτισμού, αναψυχής και αθλητισμού ήταν 24,5%. Η συρρίκνωση του τομέα των μεταφορών ήταν 16%. Ο τομέας της υγειονομικής περίθαλψης μειώθηκε κατά 5,1% και η βιομηχανική παραγωγή συρρικνώθηκε κατά 2,3%. Κυρίως επλήγη η βιομηχανία εξοπλισμού μεταφορών, ενώ η βιομηχανία μηχανημάτων κατέγραψε άνοδο.

Πορεία οικονομίας ανά τομέα το 2020 (% μεταβολή σε σχέση με 2019)

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗΝ ΧΑΓΗ

**ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ &
ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

Διεύθυνση:
Amaliastraat 1, 2514 JC The Hague,
The Netherlands

Ωράριο (ώρα Ελλάδος):
10.00 - 17.00

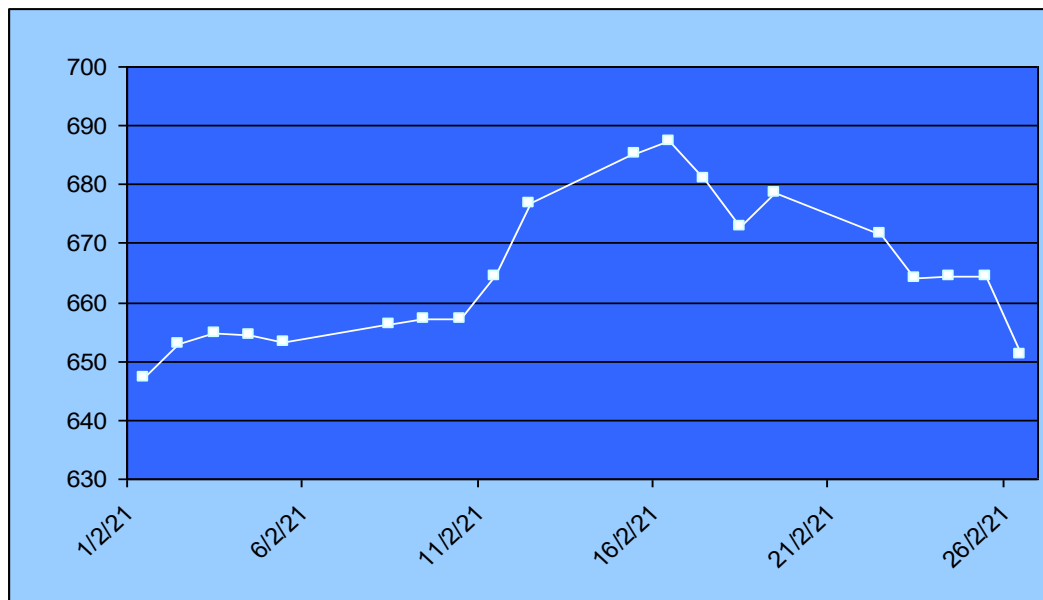
Τηλέφωνο:
(0031 70) 356 1199

Ηλ. Ταχυδρομείο:
ecocom-hague@mfa.gr

Ιστοσελίδα
www.agora.mfa.gr

Πορεία Χρηματιστηρίου Αμστερνταμ τον Φεβρουάριο—Δείκτης AEX

Διαδικτυακή ενημερωτική εκδήλωση Συνδέσμου Εξαγωγέων Κρήτης

Την Τετάρτη 10 Μαρτίου, 17.00 μ.μ., ο Σύνδεσμος Εξαγωγέων Κρήτης, σε συνεργασία με το Υπουργείο Εξωτερικών και με την υποστήριξη των Επιμελητηρίων Ηρακλείου και Χανίων, διοργανώνει ενημερωτική τηλεμερίδα για τις αγορές του Βελγίου και της Ολλανδίας. Στην εν λόγω διαδικτυακή εκδήλωση οι Σύμβουλοι ΟΕΥ που υπηρετούν στις δύο χώρες, θα παρουσιάσουν τις οικονομίες των δύο χωρών, των διμερών οικονομικών & εμπορικών σχέσεων και των κλάδων ελληνικού εξαγωγικού ενδιαφέροντος: τρόφιμα & ποτά, δομικά υλικά, καλλυντικά

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επισκεφθούν την ιστοσελίδα : www.crete-exporters.com

Ερευνα αγοράς του Γραφείου ΟΕΥ για τον τομέα του οίνου στην Ολλανδία

<https://agora.mfa.gr/infofiles-menu/infofile/73982>